

אוניברסיטת בר אילן
המחלקה למדעי המדינה

71-915-01 – גישות ותיאוריות במדיניות ומינהל ציבורי : תשס"ז
פרופ. ג. שטיינברג

סמינריון בתואר שני המיועד לתלמידי מסלול א' במגמת מינהל ומדיניות ציבורית – 2 ש"ש

דואר אלקטרוני : steing@mail.biu.ac.il
חדר : 2.38 (מדעי המדינה) או בנין 604 חדר 308 טל : 8043 (אין להתקשר לבית או לנייד)
שעות קבלה : שני 12:00-13:00, שלישי 12:00-13:00

מטרות הקורס : להכיר הגישות, המודלים, התיאוריות, והמחקרים החשובים ביותר במדיניות ציבורית ולהפעיל אותם על מנת להתמודד עם **בעיה מרכזית** במדיניות ציבורית, כבסיס לעבודת גמר (תיזה) או עבודה סמינריונית.

הדרישות :

- 1) השתתפות בכל שיעור ומפגש מוכנים לפי חומר הביבליוגרפי.
 - 2) הכנות מטלות שותפות (30%)
 - 3) מבחן על החומר הביבליוגרפי בסוף סמסטר א'. (30%)
 - 3) הגשת עבודה סמינריונית או טיוטה של הצעת מחקר לפי הדרישות של הוועדה לתואר שני. (40%)
- הכנת הצעת המחקר או עבודה סמינריונית:**
- כל הצעת מחקר חייב להוות תרומה אקדמית לתחום של מדיניות ציבורית ולכלול להתמודדות עם בעיה בסביבה הישראלית. סקירות כלליות וסיכומי ספרות, ללא ניתוח ושאלת מחקר, ובלי ערך מוסף, לא יאשרו.
 - לצורך המחקר, ניתן לבחור בבעיה או סוגיה מתחום המנהל הציבורי (מינויים פוליטיים, שסעים חברתיים, אי-שוויון בחינוך, מערכת הבריאות, מדיניות חוץ ובטחון) כלכלה והמשק (אבטלה, עוני, הפרטה, פיקוח על מונופולים כמו אגד וחברת החשמל), פשיעה, תאונות בדרכים, ואיכות הסביבה. במשך השנה, חשוב גם למצוא את מנחה המתאים מתוך הפקולטה.
 - לפני החלטה סופית לגבי נושא לעבודה, יש לקרוא חומר אל אותו נושא, כולל מאמרים בכתבי-עת (כמו PUBLIC ADMINISTRATION REVIEW), עבודות מחקר, ותזות לתואר שני ותואר שלישי בארץ ומחוז"ל.
 - אחרי הכרות בחומר, על המשתתפים בסמינריון להגדיר שאלת מחקר ושערות.
 - בכל נושא, לקראת סוף העבודה, על התלמיד **לשלוט בנושא, בצורה רחבה, ומכל הזוויות. האחריות לעתירת חומר המחקר נופלת על כל תלמיד בסמינריון.**
 - בכל עבודה, חשוב להוסיף הבט השוואתי (איך מתמודדים עם הבעיה במדינות אחרות).
 - יש להגדיר כל נושא היטב, לבחור במחקר בר ביצוע (שיש אליו חומר למחקר). כל הקודם זוכה.
 - בניתוח, יש להשתמש במספר מודלים, גישות, ותיאוריות מהקורס והחומר הביבליוגרפי, וגם ניתן להוסיף על התשתית הזאת. בניתוח, על כל אחד להפגין הבנה בחומר.
 - בסמסטר ב', המפגשים יקדשו להצגת העבודות לפני המשתתפים בסמינריון (רפראט) ולדיונים על בעיות ביצוע המחקר, כולל סוגיות מתודולוגיות.
 - הזמן הפנוי בשעות הקבלה מוגבל, ולכן, רצוי (מעוד) להגיש סיכום כתוב שבוע לפני כל מפגש.
 - מועד אחרון להגשת העבודה או הצעת מחקר הסופית, אחרי כל התיקונים – 1.9.2006
- כמובן, לא יאשרו כפילויות או עבודות משותפות!**

נושאים ורשימת קריאה

א. מבוא -- הגדרת התחום

ב. מנהל עסקים מנהל ציבורי וקביעת מדיניות ציבורית בישראל
השלמה : דוד דרי ואריה נאור, יסודות המינהל הציבורי, האוניברסיטה הפתוחה, 1996
שמור מדעי המדינה לפי דרי יס (321717)

1. יאיר אהרוני, הכלכלה הפוליטית בישראל (תל-אביב, עם עובד, תשנ"ב). פרקים 1 ו 2
שמור סוציולוגיה לפי אהר. כל (172612)

2. משה מאור, דרך ימין החברתי -- פרק א - "כלכלה", אדם- הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2004
(586823) **E 324.233 מאו.דר (115518)**

3. David Nachmias and Itai Sened, "Governance and Public Policy", in *Public Policy in Israel*, edited by David Nachmias and Gila Menahem, *Israel Affairs*, 7:4 Summer 2001
כתב עת בספרית מדעי החברה

ג. ביורוקרטיה ותרבות מינהלית

1. מ. וובר, הביורוקרטיה, תרגום ע"י אהרון אמיר סוגיות בסוציולוגיה: מבנה וריבוד חברתי, בעריכת מ. ליסק, עם-עובד, עמ' 247-268.
שמור סוציולוגיה לפי סוג.בס (115518)

2. חיים גזיאל, מחשבה מינהלית בת-זמננו, רמות, 1990, פרקים 1 – 4.
שמור מדעי המדינה לפי גזי.מח (129910)

3. Joseph Stiglitz, "On Liberty, the Right to Know, and Public Discourse: The Role of Transparency in Public Life", Oxford Amnesty Lecture, 1999 (available as a computer file)
תדפיס 10451 (1098722)

ג. קבלת החלטות ותקצוב

1. א. גניס ול. מאן, תהליך קבלת החלטות, הוצאת משרד הבטחון, פרקים 1 – 7.
שמור סוציולוגיה לפי גני.תה (118626)

3. Schick, A. (1990). "Budgeting for Results: Recent Developments in Five Industrialized Countries", Public Administration Review, 50:1, pp. 26-34.
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

4. Rubin, I.S. (1990). "Budget Theory and Budget Practice: How Good the Fit?" Public Administration Review, 50, 2, pp. 179-189. (רשות)
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

ד. ניהול סכסוכים במדיניות ציבורית.

1. Fisher, R., Ury, W., & Patton, B. Getting to Yes New York: Penguin. 1991
158.5 FIS (175186)

(תירגום: יורי.ו. פישר ר. סיכום חיובי, תל-אביב: מבט, 1983).
שמור סוציולוגיה לפי פיש.סב (33588)

2. Susskind, Lawrence and Cruikshank, Jeffrey Breaking the Impasse: Consensual Approaches to Resolving Public Disputes, New York, NY: Basic Books, 1987 (רשות)
אין

3. דון-חיא, אליעזר "הפוליטיקה של ההסדרה: יישוב סכסוכים בנושאי דת בישראל", מכון פלורסהיימר, ירושלים, 1997.
שמור מדעי המדינה לפי דון-יח (352625)

ה. מדיניות ציבורית וניתוח מדיניות

1. י. דרור, לבנות מדינה, אקדמון, ירושלים, תש"ן
שמור מדעי המדינה לפי דרו.תז (120204)

אן:

י. דרור, מצב האומה, אקדמון, ירושלים, תשנ"ג
שמור מדעי המדינה לפי דרו.תז (201875)

2. Aaron Wildavsky, Speaking Truth to Power: The Art and Craft of Policy Analysis, pp. 1-83;385-405.

תדפיס 1424 (189461) (68246) 361.610973 WIL

3. Joseph Lepgold, "Is Anyone Listening? International Relations Theory and the Problem of Policy Relevance", Political Science Quarterly, Vol. 113, No. 1, 1998, pp.43-62.
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

4. Albert O. Hirschman, Exit, Voice and Loyalty: Responses to Decline in Firms, Organizations, and States (1970). (פרקים 1-4, 8).
שמור מדעי המדינה לפי HIR (23154)

5. יעל ישי, בין גיוס לפיוס: החברה האזרחית בישראל לקראת שנות ה-2000: בין חברה למדינה, ירושלים: כרמל, (תשס"ד 2003)
פרק ראשון, ע. 22 – 49.
שמור סוציולוגיה לפי ישי. חב. (450341)

Robert Putnam, "Bowling Alone: America's Declining Social Capital", *Journal of Democracy*. 6 6:1, Jan 1995, 65-78.
http://muse.jhu.edu/demo/journal_of_democracy/v006/putnam.html
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם האתר הנ"ל

ג. תהליך של רפורמה ושינוי

1. Nachmias, D. and Arbel-Ganz, O. (2005) "The Crisis of Governance: Government Instability and the Civil Service" *Israel Affairs*, Vol. 11, No. 2 (Apr. 2005), pp. 281-302
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

2. מערכת הבריאות בישראל: לקראת המאה ה-21: חוק ביטוח בריאות ממלכתי – ציפיות ולקחים, המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה (תל-חי 13, ירושלים, טל: 02-5619281), 1997.
שמור מדעי המדינה לפי מ.ר.מ. (364140)

3. הפרטה והגברת התחרותיות בישראל ובאזור, המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה, ירושלים 1999
שמור מדעי המדינה לפי מ.ר.ה.פ. (466705)

4. דוד נחמיאס וגליה מנחם (עורכים), המדיניות הציבורית בישראל, המכון הישראלי לדמוקרטיה (פרקים נבחרים)
שמור מדעי המדינה לפי מ.ד.ה.צ. (430369)

ז. אתיקה ונורמות

שמחה וורנר, "הדיון בסוגיות המוסר במחשבה המינהלית בת זמננו", מדינה, ממשל ויחב"ל, 34, תשנ"א.
תדפיס 122 (171090)